

"...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir:

"Mahkememizde görülmekte olan somut olayda Başvuran . .'ın Sinop Trafik Tescil ve Denetleme Şube Müdürlüğü'nün 01/11/2013 tarih ve GU seri 954890 sıra nolu trafik idari para cezası karar tutanağının hukuka ve Anayasaya aykırı olduğu gerekçesiyle iptaline karar verilmesini talep ettiği, Sinop İl Emniyet Müdürlüğü'nün cevabi yazısında; düzenlenen trafik idari para cezası karar tutanağının 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu hükümlerine uygun olarak tanzim edilmiş olduğu, yapılan itirazın reddi ile idari yaptırım kararının onaylanmasının kamu yararı adına uygun olacağının bildirildiği görülmüştür.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 36. maddesinin son cümlesi "Sürücü aynı zamanda araç sahibi değil ise, ayrıca tescil plakasına da aynı miktar için ceza tutanağı düzenlenir" hükmü Anayasa Mahkemesi'nin 29/11/2012 tarihli, 2012/106 Esas, 2012/190 sayılı kararında oy birliğiyle iptal edilip 06/03/2013 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Ancak, kanun koyucu 6487 sayılı ve 11/06/2013 yürürlük tarihli yeni bir yasa çıkartılmış ve bu yasada kanun hükmü "Ayrıca aracın sürücü belgesiz kişilerce sürülmesine izin veren araç sahibinin de tescil plakası üzerinden aynı miktarda idari para cezası verilir" şeklinde değiştirilmiştir.

Anayasa ve ceza temel kuralları uyarınca kişilere ceza verilebilmesi için hukuka aykırı eylemin kanunda belirtilmiş olması ve bu eylemin o kişi tarafından gerçekleştirilmiş olmasının kanıtlanması gerekmektedir. İtiraz konusu kuralda araç sahibinin hangi eylemin suç sayıldığı açık bir şekilde gösterilmediği gibi araç sahibi olma ile suç arasındaki illiyet bağının ne suretle oluşturulduğu da belirtilmemiştir. Açıklanan nedenlerle itiraz konusu kural Anayasa'nın 2. ve 38. maddelerine aykırıdır.

Yüksek Mahkemenin iptal gerekçesinde hukuka ve Anayasa'ya aykırılık tespitleri ayrıntılı olarak ifade edilmiş olup, iş bu iptal gerekçeleri yeniden yasalaşan madde ve ibare açısından da aynen geçerlilik arz etmektedir. Zira ilgili iptal gerekçesinde "Ceza hukukunun şahsiliği prensibine", hangi eylemin hukuka aykırı olduğunun somut olarak belirtilmemiş olması nedeniyle cezaların hukukiliği prensibine ve ayrıca aracın sürücü olmayan kişiye bilerek verip vermediği ve kusurunun bulunup bulunmadığı ispatlanmadan yaptırım uygulanmasının masumiyet karinesi prensibine aykırılık teşkil ettiği açıkça ifade edilmiştir.

Bu itibarla; mezkur maddede "Sürücü belgesiz araç kullanımına izin veren şeklinde yasalaşan değişik ibarenin Anayasa Mahkemesinin iptal edilen önceki yasa kuralına karşı tespit ettiği hukuka aykırılık unsurlarını aynı şekilde taşıdığı izahtan varestedir. İlgili değişik ibare masumiyet karinesi ilkesine aykırı olduğu gibi cezaların şahsiliği ilkesine de aykırılık teşkil etmektedir.

Anayasa Mahkemesinin kararları tüm kurum ve kişiler için bağlayıcı olup, Yüksek Mahkemenin iptal etmiş olduğu bir hükmün başka bir yasa maddesine taşınmış olması veya aynı maddede farklı ibarelerle de olsa yeniden yürürlüğe sokulmuş olması hukuk devleti ve Anayasaya aykırı olduğu gibi iptal kararının ruhuna ve amacına da uymamaktadır. Anayasamız tarafından güvence altına alınan ceza hukukunun şahsiliği, ceza hukukunun tipikliği ve masumiyet karinesi gibi prensipler Anayasanın 90. maddesi delaletiyle meri olan ve ülkemizin taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamında da korunmaktadır.

Netice itibariyle; 6487 sayılı Yasanın 18. maddesi ile 2918 sayılı Yasanın 36. maddesinin son cümlesi olan "Ayrıca, aracın sürücü belgesiz kişilerce sürülmesine izin veren araç sahibine de tescil plakası üzerinden aynı miktarda idari para cezası verilir" hükmünün Anayasaya, hukukun genel prensiplerine ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine aykırı olması sebebiyle bu hükümle ilgili yukarıdaki 36. maddenin son cümlesinin iptali için Anayasa Mahkemesine başvurmak gerektiği mahkememizce kanaat getirilmiştir.

Bu nedenle;

1-) 2709 sayılı 1982 Anayasası'nın 2, 38, 90. maddelerine aykırılık teşkil eden 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 36/son maddesinde belirtilen "Ayrıca, aracın sürücü belgesiz kişilerce sürülmesine izin veren araç sahibine de tescil plakası üzerinden aynı miktarda idari para cezası verilir" cümlesinin iptali için 2709 sayılı 1982 Anayasası'nın 152. maddesi gereğince Anayasa Mahkemesi'ne BAŞVURULMASINA,

2-) Anayasa Mahkemesinin bu konuda vereceği karara kadar davanın GERİ BIRAKILMASINA,

3-) Anayasaya aykırılığın değerlendirilmesi için dosya içeriği ve belgelerin onaylı birer suretinin (Anayasa Mahkemesinin 15.09.2009 tarih ve C.01.0.GNS-032-145/1170 sayılı yazısı dikkate alınarak Uypap Döküman Yönetim Sistemi üzerinden) ANAYASA MAHKEMESİNE GÖNDERİLMESİNE,

4-) 2709 sayılı 1982 Anayasası'nın 152/3. maddesinin amir hükmü gereği dosyanın Anayasa Mahkemesine, gelişinden başlamak üzere beş ay içinde karar verilmesinin beklenmesine, bu süre içinde karar verilmezse davanın yürürlükteki kanun hükümlerine göre sonuçlandırılmasına,

Mahkememizce karar verilmekle, Anayasaya aykırılığın değerlendirilmesi yüksek mahkemenizden arz olunur.""